To: 5.1.2e [5.1.2e @uva.nl]; 5.1.2e [5.1.2e @rivm.nl]
Cc: 5.1.2e [5.1.2e @rivm.nl]; 5.1.2e [5.1.2e @rivm.nl]; 5.1.2e [5.1.2e @rivm.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Fri 11/27/2020 10:00:11 AM
Subject: RE: NCTV vraag - waar is winst te boeken bij naleven & hoe kunnen we dat realiseren?
Received: Fri 11/27/2020 10:01:23 AM

Hallo allemaal,

Ik was hier net mee begonnen toen ik 5.1.2e uitvoerige reactie langs zag komen, en ik kan niet anders zeggen dan dat ik het hier volledig mee eens ben. Ik beperk me daarom tot enkele aanvullende punten, en tot één herhaling, namelijk dat er nog steeds VEEL en VEEL meer gecommuniceerd kan worden. Het is echt heel lastig om de urgentie vast te houden als de communicatie zich grotendeels beperkt tot de persconferenties.

Aanvullend:

- Eens met de aandachtpunten die jullie er al uit gehaald hebben op basis van de metingen.
- Als ik een prioriteit moet geven binnen de punten die jullie noemen dan vermoed ik dat op punt 2 nog steeds heel veel winst te behalen is. Met name "niet op bezoek/thuisblijven bij milde klachten" en wat nu **precies** de quarantaine/isolatie-"regels" zijn en dat op eenvoudige en toegankelijke wijze gepresenteerd (alleen al wat het verschil is tussen quarantaine en isolatie weten veel mensen m.i. niet). Bijvoorbeeld aan de hand van de zes situaties die jullie beschrijven in het memo (dus deze adviezen op toegankelijke wijze vertalen naar de praktijk). Daar mist overigens volgens mij nog wel de situatie waar veel onduidelijkheid over bestaat, namelijk als je in contact geweest bent met iemand die getest wordt (anders dan je huisgenoot). Ik kreeg deze bijvoorbeeld deze week nog als vraag: "Twee klasgenoten (HBO) van mij worden getest op Corona, moet ik dan nu contacten met anderen vermijden"?
- Als het gaat om gemak van naleving dan scoort punt 1 (handen wassen) natuurlijk hoog.
- Ik vroeg me af of er ook gevraagd wordt naar dragen van mond/neusmaskers in het vragenlijstonderzoek? 5.1.2i 5.1.2i Roept wel de vraag op: worden zij inmiddels voldoende bereikt via de kanalen die zijn gebruiken?
- Zowel uit onderzoeksresultaten die ik zie als uit wat ik hoor is **eenzaamheid** en het ervaren gebrek aan sociale contacten een groot probleem, over alle leeftijdsgroepen heen. Enerzijds kun je zeggen: wat heeft dat te maken met naleven van de maatregelen. Anderzijds is het zeer legitiem te veronderstellen dat als mensen dit voor zichzelf als het grootste probleem ervaren ze gaan zoeken naar oplossingen die vervolgens in strijd kunnen zijn met de regels. Dus aanpak van dit probleem is m.i. enorm belangrijke basis voor het naleven van veel van de andere maatregelen. Over de campagne "Aandacht voor Elkaar" heb ik niets meer gehoord (omroep Max wilde daar gisteren eigenlijk aandacht aan besteden, maar ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag hoe het daar mee staat, dus dat ging niet door).

Veel groeten,
5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e @uva.nl>
Sent: vrijdag 27 november 2020 09:02
To: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e @amsterdamumc.nl' <5.1.2e @amsterdamumc.nl>; 5.1.2e @media-gezondheid.nl' <5.1.2e @media-gezondheid.nl>; 5.1.2e @eur.nl' <5.1.2e @eur.nl>; 5.1.2e @maastrichtuniversity.nl' <5.1.2e @maastrichtuniversity.nl>; 5.1.2e @essb.eur.nl' <5.1.2e @essb.eur.nl>; 5.1.2e @fsw.leidenuniv.nl' <5.1.2e @fsw.leidenuniv.nl>; 5.1.2e @maastrichtuniversity.nl' <5.1.2e @maastrichtuniversity.nl>; 5.1.2e @ggdgelderlandzuid.nl' <5.1.2e @ggdgelderlandzuid.nl>; 5.1.2e @radboudumc.nl' <5.1.2e @radboudumc.nl>; 5.1.2e @uu.nl' <5.1.2e @uu.nl>; 5.1.2e @amsterdamumc.nl' <5.1.2e @amsterdamumc.nl>; 5.1.2e @umcg.nl' <5.1.2e @umcg.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @uva.nl>; 5.1.2e @uu.nl' <5.1.2e @uu.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @essb.eur.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Subject: RE: NCTV vraag - waar is winst te boeken bij naleven & hoe kunnen we dat realiseren?

Ha 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e e.a.,

Beetje lastig om iets aanvullends te zeggen op tekst die er – begrijpelijk hoor – nog niet is.
Daarom puntsgewijs wat speerpunten die denk ik belangrijk zijn, maar denk ik ook wel al heel vaak zijn genoemd (maar nauwelijks

uitgevoerd). Misschien zit er nog iets bij om mee te nemen.

- Communicatie, communicatie, communicatie. Veel intenser en gevarieerder dus. Het is onvoldoende om in de persconferenties te herhalen wat de maatregelen zijn en of we ons er aan willen houden. Communiceren per persconferentie is als management per e-mail.
- Een verhonderdvoudiging van het communicatiebudget is waarschijnlijk nog vele malen goedkoper dan de vele miljarden die worden uitgegeven om de maatregelen te compenseren, die bij goede communicatie in mindere mate nodig zullen zijn. Het verdient zichzelf terug als je het goed doet.

Communicatie waarover. Uit alle analyses tot nu toe zijn drie variabelen de rode draad.

- Eigen effectiviteit. Dus goede voorbeelden hoe het wel moet, hoe je uitvoeringsproblemen overwint, en uiteraard feitelijk makkelijker maken door aanpassingen Context (ook in dit laatste kan veel meer geld geinvesteerd dat zichzelf terugverdient).
- Respons effectiviteit. Hoewel op zich vaak vrij hoog, zie je toch vaak te lage naleving maatregelen (ook in contrast met veel hoger draagvlak). Op grond van kwalitatieve interviews ontstaat een beeld van dat mensen rationalisaties hebben om eigen invulling aan de maatregelen te geven waarvan in hun ogen de respons effectiviteit even hoog is als de maatregel 100% uitvoeren. Dat is natuurlijk niet altijd waar, dus ze schatten hun eigen respons effectiviteit te hoog in. Hierop ingaan is denk ik effectiever dan eindeloos herhalen dat we kwetsbare mensen moeten beschermen en de zorg overeind moeten hebben (moet ook herhaald om mensen die het goed doen en die dit aanspreekt, te bevestigen in hun goede gedrag).
- Sociale norm. Aangeven dat de meeste mensen het meestal goed doen en in ieder geval goed willen doen. (is slechts deel effectief, omdat mensen vooral naar eigen sociale omgeving kijken, en niet naar wat alle Nederlanders doen/vinden, dus ik schat in dat deze invalshoek vooral nuttig is om mensen die het goed doen in hun gedrag te bevestigen).

- Risicoperceptie.
  Hoewel het niet uit de determinanten-analyses als relevante determinant komt, kan het op theoretische gronden, zoals ook in het gedragsunit model staat, niet anders dan dat risicobeleving een rol speelt. Als er geen risico/gevaar is, hoef je je gedrag ook niet aan te passen (ik ben toch benieuwd of hier wellicht een non-lineaire relatie is die we niet vinden in analyses tot nu toe, of bv. drempelwaarde. Een anova-achtige analyse met bv. quartielen (van risicovariabelen) zou hier inzicht in kunnen geven. Het is theoretisch best verrassend dat risicokans en ernst er weinig toe doen, ook al omdat persoonlijke risico-inschatting vrij laag is (zouden we de verkeerde vragen stellen)

Hierbij is zowel persoonlijke als maatschappelijke risico relevant.

- Persoonlijke risico-inschatting zou kunnen worden vergroot door dit levendiger neer te zetten, visualiseer, emoties. Ik heb een rapport bijgesloten dat ik paar jaar geleden heb geredigeerd in opdracht van de Dienst Publieke Communicatie van AZ. Hierin o.a hoofdstuk over communicatie over risico (meest relevant zijn hier par. 3.1.1 en par 3.2.). Hoofdstuk 1 geeft samenvatting van het hele rapport, dat mede inspiratiebron is geweest voor de eveneens bijgesloten brochure die binnen de overheid circuleert,. Bv de tien praktische tips op p.10-11 dook al op in een brochure van het NKC (pp.19-20). Hier geldt de communicatieregel dat herkenning bij de communicatiemensen van wat ze zelf uitgeven, stimulerend kan werken.
- Maatschappelijke risico-inschatting/sociaal dilemma. Hier heb ik nog nooit de literatuur goed van bestudeerd, dus durf ik minder over te zeggen. Is in huidige crisis wel zeer relevant. Ik denk richting inspelen op sociale/maatschappelijke waarden/normen die meeste mensen toch wel hebben. En duidelijk maken dat dit niet een crisis van de regering is die maatregelen aan ons oplegt. Het is ons gezamenlijke probleem, eigenaarschap. Dus ook onze gezamenlijke oplossing, eigenaarschap. Verder communiceren van alle mogelijke consequenties (gezondheid, economisch, sociaal, vrijheid) omdat iedereen op iets anders aanslaat. Wat heb je te winnen.

Groet,

5.1.2e

From: CoronaGedragsUnit <5.1.2e@rivm.nl>
Sent: woensdag 25 november 2020 22:11
To: 5.1.2e@amsterdamumc.nl' <5.1.2e@amsterdamumc.nl>; 5.1.2e@media-gezondheid.nl' <5.1.2e@media-gezondheid.nl>; 5.1.2e@eur.nl' <5.1.2e@eur.nl>; 5.1.2e@maastrichtuniversity.nl' <5.1.2e@maastrichtuniversity.nl>; 5.1.2e@essb.eur.nl' <5.1.2e@essb.eur.nl>; 5.1.2e@fsw.leidenuniv.nl'

< 5.1.2e @fsw.leidenuniv.nl>; 5.1.2e @maastrichtuniversity.nl' < 5.1.2e @maastrichtuniversity.nl>;
5.1.2e @ggdgelderlandzuid.nl' < 5.1.2e @ggdgelderlandzuid.nl>; 5.1.2e @radboudumc.nl'
< 5.1.2e @radboudumc.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @uva.nl>; 5.1.2e @uu.nl'
< 5.1.2e @uu.nl>; 5.1.2e @amsterdamumc.nl' < 5.1.2e @amsterdamumc.nl>; 5.1.2e @umcg.nl'
< 5.1.2e @umcg.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @uva.nl>; 5.1.2e @uu.nl' < 5.1.2e @uu.nl>; 5.1.2e
< 5.1.2e @essb.eur.nl>
Cc: 5.1.2e < 5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e
< 5.1.2e @rivm.nl>
Subject: NCTV vraag - waar is winst te boeken bij naleven & hoe kunnen we dat realiseren?

Beste WAR leden,

Voor de sessie deze zondag in het Catshuis hebben we de vraag gekregen om aan te geven op welke maatregelen nog reëel winst te behalen valt met verhogen naleving. En waar deze inzet dan uit zou moeten bestaan. Grotendeels putten we hiervoor uit onze memo's en de nieuwste cijfers. We hadden dit al graag vandaag ook voor jullie al op een rij gezet, maar dat is niet gelukt. Onderaan deze mail de maatregelen waar we nu aan denken waar winst op te behalen valt.

Aan jullie de vraag:

1. of dit inderdaad de maatregelen zijn waar je denkt dat winst in naleven te behalen valt.
2. Welke opties om naleving te bevorderen zou je mee willen geven die nog niet in onze memo's (en training G4/NKC) over deze thema's aan bod zijn gekomen, dan wel die nog verder uitgewerkt zouden kunnen worden?

Reeds verschenen memo's staan hier: https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/kennisintegratie
@ 5.1.2e -zorg ook over jongeren en het stagneren van terugloop bij hen, extra de vraag aan jou of jij met oog op jongeren mee wilt geven?

Vrijdagochtend vanaf 11u moeten het document gaan afronden, jullie input is van harte welkom via deze algemene mailbox van de gedragsunit * .
Volgende week gaat de vraag over feestdagen/vrije dagen, en de week erop gaan we aan de slag met vaccinaties. Dan hebben we op 11/12 ook nog een WAR staan alvorens die af te ronden.

Hartelijk dank alvast!
Groet, 5.1.2e

Kijkend naar het huidige maatregelenpakket, waar is winst te behalen in de naleving?

Dit is mede afhankelijk van de mate waarin dit infecties voorkomt (hoe belangrijk is handen wassen vergeleken met afstand houden, bijvoorbeeld). Gebaseerd op het percentage dat de gedragsregels naleeft, lijkt er winst te halen bij:

1. **Regelmatig en zorgvuldig handen wassen:** 40% wast 10x of vaker de handen en ongeveer de helft van de keren doet men dit nauwkeurig
    a. Afname sinds april op 2 momenten: als mensen buitenhuis zijn geweest (bijv. blokje om, supermarkt, werk) en weer thuis komen, of als ze bij anderen op bezoek gaan

2. **Quarantaine en Isolatie**: varieert van 30% tot 80% tussen verschillende situaties
    a. Men gaat meestal naar buiten voor praktische zaken zoals boodschappen doen
    b. Bij milde klachten gaan veel mensen toch naar het werk of op bezoek bij vrienden

3. **Testen bij klachten**: 58% bij nieuwe klachten en 29% bij vermoeden dat klachten door bestaande aandoening komen (46% totaal)

4. **Drukte mijden en afstand houden**: 50% van de mensen is de afgelopen week op een plek geweest waar het te druk was om de anderhalve meter te kunnen houden; ongeveer 65% van de keren dat men afstand had moeten houden, lukt dat ook

a. Afstand houden met name in binnenruimtes lastig, zoals werk en winkel
b. Over de zomer substantiele afname in afstand houden tov vrienden / familie van buiten het huishouden

5. **Thuiswerken:** 65% zegt thuis te kunnen werken. Deze mensen geven aan 3/4 van de uren die ze thuis kunnen werken, ook daadwerkelijk thuis te werken.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl *De zorg voor morgen* begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*